

RTU studiju kurss "Spāņu valodas leksikoloģija un frazeoloģija skolotājiem"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1507
Nosaukums	Spāņu valodas leksikoloģija un frazeoloģija skolotājiem
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Linda Gaile - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā apgūst zināšanas un prasmes, lai orientētos leksikoloģijā un frazeoloģijā. Studiju kursā tiks apgūtas leksikas pamatvienības – leksēma, tās struktūra, nozīme (semantika), leksikas varianti. Leksēma tiks aplūkota 3 aspektos: strukturālā, semantiskā un funkcionālā. Aplūkoti homonīmijas, sinonīmijas, antonīmijas, homonīmijas, kā arī frazeoloģijas un frazeoloģismu lietojuma jautājumi. Studiju kursā tiks aplūkots leksikas un frazeoloģismu lietojums svešvalodas apguves un mācīšanas procesā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt sistemātisku ieskatu mūsdienu spāņu valodas leksikā, tās daudzveidībā (spāņu valodā runājošās valstīs), semantikā un frazeoloģijā, to lietojumu svešvalodas apguvē un mācīšanā, veicinot studējošo valodas izjūtu, izpratni, aplūkojot stilistiski un emocionāli ekspresīvos leksikas veidus; kā arī uzlabot studējošo zināšanas par spāņu valodas frazeoloģismu sistēmu, paplašināt studējošo leksikas krājumu un bagātināt viņu izteiksmes stilu (rakstu un mutiskā valoda). Studiju kursa uzdevumi: - iepazīstināt ar spāņu valodas leksikas izcelsmes raksturīgākajām iezīmēm un vārdu morfoloģisko struktūru; - iemācīt galvenos vārddarināšanas veidus spāņu valodā un iemācīt vārdu krājuma papildināšanas iespējas; - iepazīstināt ar spāņu valodas vārdu nozīmes īpatnībām. - iepazīstināt ar frazeoloģijas pētniecības attīstību, iemācīt atpazīt frazeoloģismus rakstītā un runātā diskursā, analizēt to pielietojumu: pamatlietojuums, stilistiskais lietojums; - attīstīt prasmes izmantot apgūtās leksikoloģijas un frazeoloģijas izmantošanu spāņu valodas kā svešvalodas mācīšanā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju kursā studenti apgūst teorētisko literatūru, analizē to, apgūst leksikoloģijas un frazeoloģijas lietojumu praktiskā saziņā, diskursā, daiļliteratūrā, interneta vidē. Patstāvīgā darba ietvaros studenti apkopo un analizē leksikas un frazeoloģijas lietojumu vispārīgi, konkrētā situācijā un spāņu valodas kā svešvalodas mācīšanas procesā.

Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Baralo, Marta; Genis, Marta; Santana, Eugenia Ma. Vocabulario Elemental A1-A2. Madrid: Anaya, 2008. 2. Baralo, Marta; Genis, Marta; Santana, Eugenia Ma. Vocabulario B1 Madrid: Anaya, 2008. 3. Hamel, Rainer Enrique. Políticas del lenguaje en América Latina. Berlin, Boston: De Gruyter, 2024. 600 pág. ISBN: 9783110539523 4. Menéndez, Pablo Martínez. Ejercicios de léxico. Nivel medio, Colección práctica. Madrid: Anaya, 2010. ISBN: 978-84-667-0064-1 Papildu / Additional: 1. Conejo, Emilia; Seijas, Pilar. Cuadernos de gramática española. Más de 250 ejercicios para mejorar tu competencia gramatical y léxica. Barcelona: Difusion, 2018. ISBN 978-84-8443-858-8. 2. López Rodríguez, Josefina; Nueda Guzmán, Ma Sol. Vocabulario del español. Colección: Viva el vocabulario. Madrid: EnClave, ELE. 3. Menéndez, Pablo Martínez. Ejercicios de léxico. Nivel medio y superior, Colección práctica. Madrid: Anaya, 2008. ISBN: 978-84-667-0066-5 4. Soca, Ricardo. Etimología – origen de las palabras. La fascinante historia de las palabras. Buenos Aires: Interzona, 2011. ISBN 978-987-1180-74-5 5. Mācību materiāls bakalaura studijām: ESO, Literatura y lengua. Marea Verde: 2014. pág. 55-70. 6. Spāņu valoda un literatūra, tiešsaistes enciklopēdija. Enciclopedia de lenguaje, Editorial: Etecé. Pieejams: https://lenguaje.com/. Citi informācijas avoti / Other sources of information: Raksti krājumos: 1. Fernández, Francisco Moreno. Lingüística y migraciones hispánicas. En: Lengua y migración 5:2 (2013), 67-89, Universidad de Alcalá. 2. Kubarth, Hugo; Varela, Fernando. Diccionario fraseológico del español moderno. Madrid: Gredos. 1994. 296 pp. Interneta resursi / Internet resources: 1. Spāņu valodas skaidrojošā vārdnīca tiešsaistē. Diccionario de la lengua española. Madrid: Real Academia Española. Pieejams: https://dle.rae.es/ 2. Mūsdienu spāņu valoda. Fundación del español urgente. Real Academia Española. Pieejams: https://www.fundeu.es/dudas/tipo-de-duda/significado 3. Spāņu valodas apguves video resursi tiešsaistē. Pieejams: https://videoele.com/index.html 4. Spāņu valodas apguves resursu tiešsaistes avots: Vārdu krājums. Pieejams: https://www.profedelee.es/vocabulario/ 5. Spāņu valodas laikraksts [tiešsaistē]: “La pagina del idioma español”. Pieejams: https://www.elcastellano.org/ 6. Docētāja sagatavoti materiāli mācību platformā (prezentācijas, darba lapas, video vai audio ieraksti u.c.)
Nepieciešamās priekšzināšanas	Spāņu valoda A2 līmenī.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakst stundas	Patstāv. darbs	Kontakst stundas	Patstāv. darbs
1. temats. Ievads studiju kursā: Spāņu valodas leksikoloģija un frazeoloģija. 1. lekcija: Leksikoloģijas pētījuma objekts. Leksikoloģijas saikne ar citām valodniecības nozarēm. Pieejas valodas pētniecībā. Mūsdienu spāņu valodas leksikoloģija. Vārds: vārda jēdziens; ortogrāfisks vārds; fonoloģiskais vārds; vārds kā vārdu krājuma daļa; gramatiskais vārds. Praktiskais darbs: Piedāvātās teorētiskās literatūras lasīšana, analīze un apguve.	4	8	2	10
2. temats. Leksikoloģija un leksikogrāfija. 2. lekcija: spāņu valodas vārdnīcas un to pielietojums valodas apguvē, ikdienas saziņā un svešvalodas mācīšanās (skaidrojošās, divvalodu, daudzvalodu, nozaru vārdnīcas), to veidi (drukātas, vārdnīcas tiešsaistē). Praktiskais darbs: Darbs ar vārdnīcām, to raksturojums, analīze un izmantojamība svešvalodas mācīšanās.	4	6	2	8
3. temats. Semasioloģija: nozīme kā valodniecības jēdziens. 3. lekcija: Nozīmju veidi. Leksiskās nozīmes aspekti. Nozīmes veidi (gramatiskā, leksiskā, vārdšķiras nozīme). Leksiskās nozīmes aspekti (denotācija, konotācija, pragmatiskais aspekts). Praktiskais darbs: Piedāvātās teorētiskās literatūras lasīšana, analīze un apguve.	4	6	2	8
4. temats. Vārda struktūra. Morfēmas. Morfēmu klasifikācija. 4. lekcija: Nozīmju veidi morfēmās. Morfēmiskie vārdu veidi. Morfēmu analīze. Vārddarināšana. Dažādi vārddarināšanas veidi. Fleksija un derivācija. Afiksācija: priedēkli un piedēkli (klasifikācija). Produktīvie un neproduktīvie afiksi. Praktiskais darbs: Vārddarināšanas paņēmieni noteikšana un analīze dotajā un/vai izvēlētajā tekstā.	4	6	2	8
5. temats. Intralingvistiskās vārdu attiecības. 5. lekcija: Vārdu semantisko attiecību veidi. Vārdu semantiskā klasifikācija: sinonīmija un antonīmija, to klasifikācija; hiponīmija un metonīmija; vārdkopu veidošana. Praktiskais darbs: Vārdu semantisko attiecību analīze un to lietojums spāņu valodas mācīšanās.	4	6	2	8
6. temats. Metafora un metonīmija. Polisēmija. Homonīmija. 6. lekcija: Metaforas un metonīmijas mijiedarbība. Konceptuālā metafora, vizuālā metafora, multimodālā metafora. Polisēmija reklāmā. Homonīmu klasifikācija. Praktiskais darbs: Metaforu, polisēmu un homonīmu analīze dotā tekstā.	4	8	2	8
7. temats. Frazeoloģijas zinātnes rašanās un attīstība: frazeoloģija kā leksikoloģijas sastāvdaļa, frazeoloģijas aizsākumi. 7. lekcija: Frazeoloģismu definīcijas, klasifikācijas, to analīze: uzskati par frazeoloģismu vietu valodas izpētē (par un pret), definīcijās iekļautās frazeoloģismu pazīmes; frazeoloģismu klasificēšanas kritēriji - struktūra, semantika, strukturāli-semantiskā klasifikācija. Praktiskais darbs: No laikrakstiem, daiļliteratūras, utt.) un apkopotu frazeoloģismu kontekstlietojuma piemēri, sniedzot frazeoloģismu pamatformu un nozīmes definīcijas (e-vidē).	4	4	2	8

8. temats. Frazeoloģismu lietojums diskursā. 8. lekcija. Frazeoloģismu pamatlietojs: frazeoloģismu identifikācija, verifikācija un nozīmes interpretācija, konteksta ietekme uz frazeoloģisma nozīmes uztveri, izpratni un interpretāciju. Praktiskais darbs: Frazeoloģismu kontekstlietojuma variāciju analīze.	4	8	2	10
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Pārzina studiju kursa ietvaros apskatītos leksikoloģijas un frazeoloģijas jēdzienus, zina vārdu struktūru, nosaka vārddarināšanas veidus. 2. Pārzina un izprot par mūsdienu spēņu valodas leksikas lietojumu dažādās sociālajās vidēs, arī interneta vidē. 3. Zina mūsdienu spēņu valodas leksikas pielietojuma daudzveidību skolotāja darbā.	Vērtēšanas metodes: Aktīva līdzdalība semināros un lekcijās. Praktiskie darbi: zināšanu un praktisko iemaņu pārbaude valodas apgūvē. Eksāmens: teorētisko zināšanu pārbaude. Vērtēšanas kritēriji: Pārzina pamatjēdzienus, pareizi nosaka vārdu struktūru un biežāk sastopamos vārddarināšanas veidus. Pārzina galvenās leksikas lietojuma atšķirības dažādās sociālajās vidēs un spēj raksturot to specifiku. Pārzina leksikas izmantošanas iespējas mācību procesā, spēj skaidrot dažādu leksisko līdzekļu nozīmi un piemērotību dažādām mērķauditorijām un mācību situācijām.
Prasmes: 1. Prot noteikt semantiskās attiecības spēņu valodas vārdu krājumā un saskata atšķirības starp tām. 2. Prot noteikt leksikas un frazeoloģismu lietojuma mūsdienu spēņu valodā. 3. Prot veidot un analizēt sakarības starp vārdiem rakstītā un runātā tekstā. 4. Prot izmantot zināšanas par digitālo tehnoloģiju izguvi, jauna satura radīšanu, tā koplietošanu un komunikāciju (e-vidē). 5. Prot veikt leksikas un frazeoloģismu lietojuma analīzi mūsdienu spēņu valodā, sociālajos medijos, un to izmantošanu darbā ar skolēniem. 6. Prot izmantot drukātos un elektroniski pieejamos darba materiālus leksikas un frazeoloģijas apguvei, analīzei un tālākai izmantošanai darbā ar skolēniem.	Vērtēšanas metodes: Aktīva līdzdalība semināros un lekcijās. Praktiskie darbi: zināšanu un praktisko iemaņu pārbaude valodas apgūvē, mājasdarbi, iesniegtās leksikoloģijas un frazeoloģismu analīzes. Eksāmens: teorētisko zināšanu pārbaude. Vērtēšanas kritēriji: Identificē un analizē dažādas semantiskās attiecības (sinonīmiju, antonīmiju, hiponīmiju, polisēmiju u.c.). Nosaka leksikas un frazeoloģismu lietojumu mūsdienu spēņu valodā. Nosaka būtiskākās sakarības starp vārdiem un raksturo to funkciju tekstā. Sekmīgi izmanto digitālos rīkus mācību un komunikācijas vajadzībām. Analizē leksikas un frazeoloģismu lietojumu un spēj raksturot to izmantošanas iespējas mācību procesā. Patstāvīgi atlasa, izvērtē un efektīvi izmanto dažādus mācību resursus, integrējot tos profesionālajā darbībā un mācību materiālu izstrādē.
Kompetence: 1. Zina studiju kursa tematam atbilstošu terminoloģiju un spēj turpināt attīstīt savas prasmes autentisko materiālu lasīšanā. 2. Spēj izmantot apgūtās zināšanas savas profesionālās pilnveides procesā, vērtējot savu progresu, izmantojot pašvērtējumu un paškontroles prasmes. 3. Spēj demonstrēt aktīvu iesaistīšanos diskusijās, pāru un grupu darbos, analizējot piedāvāto zinātnisko literatūru un frazeoloģismu kontekstlietojuma piemērus.	Vērtēšanas metodes: Aktīva līdzdalība semināros un lekcijās. Praktiskie darbi: zināšanu un praktisko iemaņu pārbaude valodas apgūvē, mājasdarbi, iesniegtās leksikoloģijas un frazeoloģismu analīzes. Eksāmens: teorētisko zināšanu pārbaude. Vērtēšanas kritēriji: Pareizi lieto tematam atbilstošu terminoloģiju, izprot tās nozīmi dažādos kontekstos. Izvērtē savu mācīšanās procesu, identificē stiprās un pilnveidojamās jomas, izvirza mērķus un mērķtiecīgi plāno profesionālo attīstību. Iesaistās diskusijās un grupu darbā, spēj pamatot savu viedokli.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Aktīva līdzdalība semināros un lekcijās	20
Praktiskie darbi	40
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	